

Report z dotazníkového průzkumu Pěšky do školy – doprava žáků do školy a vnímání okolí školy

Mgr. Michaela Trtíková-Vojtková

Výzkumná otázka: Jakým způsobem se rodiče s dětmi dopravují do školy a jak vnímají okolí základní školy?

Metodologie

Sběr probíhal oslovením respondentů přes sociální sítě a přes kontakty organizace Pěšky městem a dále pak samosběrem mezi rodiči. Data nejsou reprezentativní, nicméně díky robustnímu vzorku dostatečně vypovídají o specifické skupině, na kterou jsme se zaměřili: rodiče dětí na ZŠ. Požádali jsme je, aby dotazník vyplnili vždy za nejmladší dítě v rodině, které chodí na základní školu. Jako incentivu jsme použili soutěž o koloběžku.

Datum sběru: 2. 9. až 3.10. 2022

Celkem odpovědělo: 1 749 rodičů

Jak to vnímají rodiče?

Dotazník vyplnilo 80 % rodičů dětí, které chodí na první stupeň (1. až 5. třída), z toho necelá polovina (40 %) rodičů měla děti v první a druhé třídě. Ochotněji tedy dotazník vyplňovali spíše rodiče mladších dětí na ZŠ.

Do jaké třídy chodí nejmladší dítě, které již chodí na ZŠ?

1. třída	24,13 %
2. třída	17,32 %
3. třída	17,78 %
4. třída	13,15 %
5. třída	7,26 %
6. třída	6,35 %
7. třída	4,97 %
8. třída	4,97 %
9. třída	4,06 %

Polovina dětí bydlí do 1 km od školy, desetina bydlí dál než 5 km od školy.

Jak daleko od školy dítě bydlí?

méně než 0,5 km	22,76 %
do 1 km	32,3 %
do 2 km	20,70 %
do 5 km	13,72 %
více než 5 km	10,46 %

Doprovází dítě na cestě do školy a ze školy někdo dospělý (rodič, prarodič, jiný dospělý)?

celou cestu do školy a ze školy	39,39 %
jen část cesty	16,01 %
chodí samo	44,60 %

Zhruba 40 % rodičů děti doprovází do školy i ze školy, necelá polovina dětí chodí samostatně. Čím mladší je dítě, tím častěji je rodiče doprovázejí: 85 % rodičů doprovází dítě v první třídě, ve druhé třídě je to polovina rodičů a ve třetí třídě je to třetina rodičů. Pro polovinu rodičů je důvod společné cesty do školy nebezpečná dopravní situace.

Co vede rodiče k tomu, že má dítě na cestě do a ze školy dospělý doprovod?

Na cestě jsou nebezpečné dopravní situace (velký provoz, složité křižovatky atp.).	54,49 %
Jiné důvody.	32,30 %
Na cestě by se dítě mohlo setkat s nebezpečnými nebo nepříjemnými lidmi	22,29 %
Taková cesta by byla pro mé dítě příliš složitá nebo dlouhá.	17,44 %

Mezi dalšími důvody rodiče uvádějí například to, že je dítě ještě malé (prvňáček), že má společnou cestu s mladším sourozencem, který chodí do školky, nebo že nestíhají.

Z komentářů:

*Je ještě malý na to, aby chodil sám.
Současně vedu do školky ještě i mladší dceru.
Nejsem připravena je pustit samotné.
Máme spolu stejnou cestu do školy a do práce.
Je to poděs s problémy s pozorností.
Rádi trávíme čas spolu.*

Děti nemají mobil, tak se chci přesvědčit, že do školy došly v pořádku. Odpoledne už chodí samotné domů.

Dojíždíme z malé obce mimo město, která nemá dostatečné autobusové spojení. Navíc celá rodina ráno jedeme společně jedním autem. Postupně vysadíme syna v ZŠ, druhého syna v MŠ a s manželem jedeme dál společně do práce. To samé odpoledne, kdy se vracíme domů.

Máme dva syny, z kapacitních důvodů mají každý školu jinde, a proto to bez auta nejde stihnout. Vezměte nám staršího syna na školu a budeme chodit pěšky rádi.

Ráno rádi spíme, a tak vstáváme co nejpozději. Pěšky to máme do školy 30 minut. Autem 6 minut. Ráno tedy vozíme autem, odpoledne chodí děti domů pěšky.

Jeden ze synů má poruchu autistického spektra. Přeje si doprovod.

Autem, na kole, nebo pěšky?

Necelá třetina dětí se alespoň několikrát za týden dopravuje do školy autem, se vzrůstající vzdáleností tento podíl narůstá. U dětí, které bydlí více než 5 km od školy, je podíl dojíždějících autem až 60 % (39 % denně, 21 % několikrát za týden).

Pěšky se dopravuje do školy alespoň několikrát za týden 82 % dětí. Opět se vzdáleností tento podíl klesá ve prospěch auta či veřejné dopravy.

Veřejnou dopravu využívá téměř čtvrtina dětí, 65 % z těch, které bydlí více než 5 km od školy.

83 % žáků nevyužívá vůbec kolo či koloběžku.

Jak často se vaše dítě dopravuje do školy následujícím způsobem?

	denně	několikrát za týden	výjimečně nebo vůbec
autem	13,79 %	17,86 %	68,35 %
veřejnou dopravou	14,50 %	8,66 %	76,83 %
pěšky	62,69 %	19,19 %	18,13 %
na kole/koloběžce	4,86 %	12,56 %	82,58 %

Pro polovinu rodičů je důvodem použití auta to, že to mají cestou do a z práce. Pro čtvrtinu hraje roli rychlost, pětina to spojí s kroužky nebo bydlí příliš daleko.

Pokud se dopravujete s dětmi do školy autem, jaké jsou pro to důvody?

Mám/e to cestou do/z práce.	53 %
Považuji to za nejrychlejší možnost.	26 %
Spojím to s cestou na kroužky.	22 %
Bydlíme příliš daleko.	22 %
Bojím se o něj kvůli dopravnímu provozu.	17 %
Dítě je příliš malé.	14 %
Neexistuje možnost využít MHD nebo je to příliš komplikované.	12 %
Bojím se o něj kvůli nebezpečným lidem nebo opuštěným místům.	9 %
Zdravotní omezení.	5 %
Pěší cesta je nepohodlná (špína, hluk, chybějící zeleň)	4 %

Necelá třetina rodičů by uvítala, kdyby škola zajistila bezpečné uložení kol a koloběžek. Více než čtvrtina by chtěla bezpečnější přechody pro chodce a pro více než pětinu by bylo na místě omezit automobilovou dopravu v bezprostředním okolí školy (např. snížení rychlosti).

Třetina rodičů dětí, co bydlí více než 5 km od školy by chtěli lepší dostupnost MHD.

Možnost bezpečného uložení kol a koloběžek.

31%

Bezpečnější cesty pro chodce.

27%

Omezení automobilové dopravy - snížení rychlosti.

23%

Chybí nám parkovací místo (kiss and ride) pro výstup dětí.

19%

Omezení automobilové dopravy - zákaz vjezdu v ranních hodinách.

16%

Lepší dostupnost MHD.

11%

Chybí přechody v blízkosti školy.

10%

Možnost bezpečného uložení kol a koloběžek.	31 %
Bezpečnější cesty pro chodce.	27 %
Omezení automobilové dopravy – snížení rychlosti.	23 %
Chybí nám parkovací místo (kiss and ride) pro výstup dětí.	19 %
Omezení automobilové dopravy – zákaz vjezdu v ranních hodinách.	16 %
Lepší dostupnost MHD.	11 %
Chybí přechody v blízkosti školy.	10 %